



Życie kulturalne w gen. gubernatorstwie

Kraków. — Z okazji wystawy Książki Niemieckiej w Krakowie...

Podróży, któreby losy zaprowadziły do Burmy, południowej jej prowincji Szan, nad jezioro Jule...

Intowie lubia wioslanie i często urządzają wycieczki łodzi, każda po kilkudziesięciu wioślarzy...

Sześć największych bibliotek lwowskich mają być na wzór...

Warszawy i Krakowa złączone w jedną potężną bibliotekę liczącą 2 miliony tomów.

NOWE GRANICE WARSZAWSKIEGO GHETTA

Warszawa. — Rozporządzeniem komisarza dla dzielnicy żydowskiej w Warszawie...

Dzielnice polskie, które na skutek powyższego rozporządzenia zostały wciągnięte w obręb dzielnicy żydowskiej...

Ruch wydawniczy w Niemczech „Le Temps”...

PRZESIEDLANIE ŻYDÓW

Deblin. — Aby zdobyć mieszkania, przesiedlono Żydów z osiedla Bobrownik...

NACZELNIK PAŃSTWA NA POSIEDZENIU RADY KRAJOWEJ

Vichy. — Marszałek Francji, Naczelnik Państwa zaszczylił obecnością swą trzecie posiedzenie 5-tej Komisji Rady Narodowej...

DALSZE ZMIANY NAZW ULIC W LWOWIE

Lwów. — W dalszym ciągu zmieniono nazwy następujących ulic we Lwowie...

DZIEŃ ZBIÓRKI METALI PRZESUNIĘTO NA 23 LISTOPADA

Lyon. — Napotkane w ostatniej chwili trudności techniczne nie pozwalają na przeprowadzenie zbiórki metali...

POLACY W FINLANDII

Szotokholm. — „Nya Dagligt Allehane” donosi, że Finowie zorganizowali w pobliżu Wyborga obóz koncentracyjny dla sowieckich jeńców...

CO PISZE PRASA?

Mogily rosną...

„Biuletyn uchodźców w Rumunii”. „Czas przechodzi, a my wciąż daleko jesteśmy od naszych bliskich zmarłych...”

Wielki wyjazd w Niemczech

„Le Temps”. „Podczas wystawy książek niemieckich, urządzonej ostatnio w Weimarze...”

KS. KAR. GERLIER określa

Zadania Bliży francuskiej

Lyon. — Uroczystego rozpoczęcia roku akademickiego w Uniwersytecie Katolickim w Lyonie dokonał osobiście ks. Kardynał Gerlier...

Nowy Jork. — Zrzeszenie organizacji francuskich w Stanach Zjednoczonych...

Tokio. — Na mocy ostatniego zarządzenia władz...

Lyon. — Wyjątkowo roztrąniony podróży pozostawił w tramwaju podmiejskim...

Paryż. — W dep. Meuse, Meurthe et Moselle...

Avignon. — W tut. okręgu zauważono znaczne wezbranie wód...

20,5 milionów marek na przesiedlanie

Krakauer Zeitung podaje sprawozdanie Niemieckiego Banku Kolonizacyjnego...

Bank podjął się zadania, jakie nastawała akcja przesiedlania mniejszości niemieckiej...

W kilku wierszach

Watykań. — Po 64-letnim procesie beatyfikacyjnym, Papież ogłosił beatyfikację...

Madryt. — W kopalni pod Pontevedra woda deszczowa podmyła podkładki...

London. — Tadeusz Zaleski, b. urzędnik konsultatu R. P. w Lille...

Waszyngton. — Według doniesień prasowych sekretariatu stanu...

Kraków. — Budowa gmachów publicznych oraz domów mieszkalnych dla Niemców...

Łęczycza. — Miejskowy batalion odkomenderował 110 policjantów do pomocy w pracach na roli.

Teheran. — Szach Mohamed Riza Pahlawi otworzył trzecią sesję parlamentu irańskiego...

Milford (Anglia). — Zmarł tu inż. Stanisław Bozewicz.

Nowy Jork. — Zrzeszenie organizacji francuskich w Stanach Zjednoczonych...

Tokio. — Na mocy ostatniego zarządzenia władz...

Lyon. — Wyjątkowo roztrąniony podróży pozostawił w tramwaju podmiejskim...

Paryż. — W dep. Meuse, Meurthe et Moselle...

Avignon. — W tut. okręgu zauważono znaczne wezbranie wód...

Bank Kolonizacyjny do końca 1940 roku 20 i pół miliona marek kredytu.

W „Warthegeau” istnieją trzy towarzystwa kolonizacyjne...

Wielki wyjazd w Niemczech

Watykań. — Po 64-letnim procesie beatyfikacyjnym, Papież ogłosił beatyfikację...

Madryt. — W kopalni pod Pontevedra woda deszczowa podmyła podkładki...

London. — Tadeusz Zaleski, b. urzędnik konsultatu R. P. w Lille...

Waszyngton. — Według doniesień prasowych sekretariatu stanu...

Kraków. — Budowa gmachów publicznych oraz domów mieszkalnych dla Niemców...

Łęczycza. — Miejskowy batalion odkomenderował 110 policjantów do pomocy w pracach na roli.

Teheran. — Szach Mohamed Riza Pahlawi otworzył trzecią sesję parlamentu irańskiego...

Milford (Anglia). — Zmarł tu inż. Stanisław Bozewicz.

Nowy Jork. — Zrzeszenie organizacji francuskich w Stanach Zjednoczonych...

Tokio. — Na mocy ostatniego zarządzenia władz...

Lyon. — Wyjątkowo roztrąniony podróży pozostawił w tramwaju podmiejskim...

Paryż. — W dep. Meuse, Meurthe et Moselle...

Avignon. — W tut. okręgu zauważono znaczne wezbranie wód...

OGŁOSZENIA

Należność za ogłoszenia należy przesyłać równocześnie z jego tekstem.

Poszukujecie?

Podaj znajomych Pracowników...

Chcecie sprzedać?

Przedmioty Gospodarstwa Domy — lub

Oddać w dzierżawę

Ogłoszenie o tym w Wiariusie Polskim

z pewnością będziecie zadowoleni!

Jedna linia ogłoszeniowa kosztuje 5 fr.

Najmniejsze ogłoszenie za jeden raz 25 fr.

3 razy 60 fr.

Bliższych informacji na każde żądanie udzieli Administracja „Wiariusu Polskiego”

Na odpowiedź należy załączyć znaczek pocztowy za 1 fr.

POSZUKIWANIA

GADEK MIECZYSLAW z Krakowa...

Na fermę w okół Pont-de-Chery (Isère) poszukuje się SLUŻĄCEJ do wszystkich prac domowych...

RÓZNE

MATRYMONIALNE

KAWALER lat 27, posiadający trochę oszczędności,

pragnie POZNAĆ PANIĘ od lat 18 do 27 w celu matrymonialnym.

Le Puy. — Pod Saint-George gwałtowny wiatr zerwał druty elektryczne...

Książki polskich autorów w przekładzie francuskim

1) CHROMANSKIEGO — Médecine et Jalouise

2) J. PILSUDSKI — Bibula, Souvenir d'un Révolutionnaire

3) H. SIENKIEWICZ — En Escalade chez les Tartares

4) W. SIERSKOWSKI — l'Amour du Samourai

5) RUTKOWSKI — Histoire écopartages

6) CHLEBOWSKI — La Littérature Polonaise au XVIIIe Siècle

7) L. SIENKIEWICZ — Les Polonais en France

8) J. B. MARTEN — Sobieski — Roi de Pologne

9) Dzieła powyższe do nabycia pod adresem:

K. CHYLINSKI 32, rue Malesherbes L Y O N (Rhône)

W Malechowie koło Lwowa zmarł tamtejszy gr.-kat. ks. Władimir Konowalec...

Czy chcesz mieć powodzenie w życiu? A więc poznaj swój charakter!

Listy przeznaczone dla oceny psychologicznej, muszą być pisane kończącymi się w słowo...

Avignon. — W tut. okręgu zauważono znaczne wezbranie wód, zwłaszcza Rodanu, Pod Montauban rzeka Tarn również...

Ignacy Mar. Wielkowski A. SERVIÈRES-LE CHATEAU (CORREZE).

Mówił przedko, a głos drżał mu podnieceniem. Oczu rannego nie schodziły wcale z twarzy Billa.

— Porządny z ciebie chłop, Mac Veigh! — rzekł Scottie Deane krótko.

— To, co się stało dziś i tak musiało się stać prędzej czy później.

— Właśnie to uczyniłem! — zawołał, kurczowo ścisnąwszy ręce sierżanta.

— Zabiliem i dla niej! Tamten, to był także toż i hajdak.

— Właśnie to uczyniłem! — zawołał, kurczowo ścisnąwszy ręce sierżanta.

— Zabiliem i dla niej! Tamten, to był także toż i hajdak.

— Właśnie to uczyniłem! — zawołał, kurczowo ścisnąwszy ręce sierżanta.

Trybunał Stanu wydał wyrok

W SPRAWIE PODRABIANIA KART ŻYWNOCIOWYCH

Lyon. — Pierwsze posiedzenie Trybunału Stanu odbyło się w Lyonie...

Chodzi tu o 8 osobników, zamieszkałych w Marsylii i nie posiadających właściwie żadnego określonego zajęcia.

Po krótkiej naradzie Trybunał skazał: dwu osobników na karę dożywotnich ciężkich robót, trzech osobników na karę...

ZAKAZ OBCOWANIA Z JEŃCAMI Kraków. — Rozporządzeniem generalnego gubernatorstwa...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

„KRAKÓW” Kraków. — Jak donosi „Krakauer Zeitung” przystąpiła dyrekcja generalna kolei wschodniej (Ostbahn) do zasadniczej zmiany nazw miejscowości...

Felieton „Wiariusu Polskiego” Nr. 11.

DWA SERCA WŚRÓD ŁODÓW

(Ciąg dalszy)

W kwadrans po odnalezieniu ich obywatelski ruszył w dalszą drogę.

— Iza i Scottie stąpili na zwężeniu, gdzie szła pieszo, przez ocieciskę...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Szedł coraz ostrożniej. Jeszcze sto metrów i przystanął. Wzrost jego...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Szedł coraz ostrożniej. Jeszcze sto metrów i przystanął. Wzrost jego...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Szedł coraz ostrożniej. Jeszcze sto metrów i przystanął. Wzrost jego...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Szedł coraz ostrożniej. Jeszcze sto metrów i przystanął. Wzrost jego...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Szedł coraz ostrożniej. Jeszcze sto metrów i przystanął. Wzrost jego...

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

— Mac Veigh skoczył w lewo, by uniknąć śnieżnej pułapki i pędem runął w dół zbocza.

Nauka

Literatura

Sztuka

Polacy w cywilizacji świata

Dziś, warto przytoczyć garść faktów z książki J. H. Retingera — p. t. „Polacy w Cywilizacji Świata”, która rzuca snop światła na udział intelektu polskiego, w budowie cywilizacji i kultury, poza granicami Polski.

Imię św. Jacka Odrowąza jest dziś dla nas tylko dniem w kalendarzu. Lecz dawniej było ono głośne w całym świecie chrześcijańskim.

Inny misjonarz polski, Michał Boym (którego brat zbudował słynną kaplicę Boymów we Lwowie) przybył w r. 1649 na dwór cesarza chińskiego Jung-Li z dynastii Ming, który powierzył mu misję dyplomatyczną do papieża.

Na szczęście Polacy nie porzucili na dziedzinie misjonarskiej jedynie. Na innych polach Polacy położyli również zasługi niespożyte.

Najwybitniejszym z polskich drukarzy zagranicą był Stanisław w Sewilli, który położył wielkie zasługi dla druczarni w Hiszpanii i któremu niemi w nim na tem polu nie dorównał.

Z końcem wieku XVI — piśmienniczo — Polska była jednym z najpotężniejszych mocarstw Europy i jednym z najważniejszych elementów kultury świata.

Polak Marcin Teofil był znanym malarzem w Tyrolu. Jeszcze sławę zyskał we Francji Jan Ziarno (Jean le Grain) „Ponaś” rytownik. Jego obraz przedstawiający sabbat czarownic z diabłami („Le Sabbat”) reprodukowany był aż do ostatnich czasów.

Słynnym zagrańcą był wirtuoz Wojciech Długoraj, który pozyskiwał w Tyrolu. Jeszcze sławę zyskał we Francji Jan Ziarno (Jean le Grain) „Ponaś” rytownik.

Prof. Steenbock przypuszcza, że spożycie produktów wystawianych na działanie tych promieni będzie miało znaczenie dla zdrowia przyszłych pokoleń.

pozytorzy: Marcin Lwowczyk i Wacław Szamotulski.

Dobrymi Polakami, wigranymi swojej ojczyźnie byli gdańszczanie: Jan Heweliusz, astronom i Dawid Gabriel Fahrenheit fizyk, twórca termometra, używanego do dziś dnia w Ameryce i krajach anglo-saskich i naukowej metody mierzenia ciepła.

Złoto Australii odkrył Paweł Edmund Strzelecki, rolnictwo w Kanadzie na nowe tory pchnął A. Kierzkowski, „ojciec mostów” w Ameryce Północnej nazywają Rafała Modrzejewskiego, a gigantyczną koleją spinającą stalową taśmą poprzez ląd Ameryki Południowej dwa oceany — Pacifik i Atlantyk — zainicjował i zbudował „jeden z najgenialniejszych inżynierów ze swych czasów” — Ernest Malinowski.

Wielkie zasługi przy organizacji w szkolnictwie w Chile położył Ignacy Domeyko, kolega Mickiewicza. Pionierem kultury rolniczej w Meksyku był ks. Albert Stanisław Radziwiłł, a w nowej Zelandii budował koleje ks. Drucki Lubecki.

I jeszcze jedno. Nie było bodaj dynastii królewskiej w Europie, której członkowie nie miałby w swych zylach chociaż kropli krwi polskiej. Pierwszy historyczny władca Polski — Mieszko — jest dziełem pierwszego nowoczesnego władcy Anglii — Córka Mieszka, Dumna (po skandynawsku — Sygryda), była matką Kanuta Wielkiego. Inna córka Mieszka, Adelajda, była matką pierwszego władcy Węgier — św. Stefana.

Obecnie panujący król włoski w prostej linii jest potomkiem Polki — Franciszki Krasieńskiej, a małżonką byłego króla hiszpańskiego — Alfonsa XIII ma w sobie krew Polki, pięknej Julii Hauke, córki generała Maurycego Haukego.

Zastosowanie promieni ultrafioletowych

P. Henryk Steenbock, profesor uniwersytetu w Wisconsin, wynalazł praktyczny sposób powiększenia siły odżywczej różnych produktów żywnościowych, używając do tego promieni ultrafioletowych w ilości równej promieniom znajdującym się w tranie. Uzonemu powiediło się wprowadzić witaminę D do zboża, kukurydzy, jęczmienia, ziemniaków, ryżu i t. p. Wprowadzenie witaminy dokonywane jest za pomocą lamp wysyłających promienie ultrafioletowe.

Prof. Steenbock przypuszcza, że spożycie produktów wystawianych na działanie tych promieni będzie miało znaczenie dla zdrowia przyszłych pokoleń. Wiele objawów skrofulu i krzywicy zniknie, a dzieci zostaną uchronione od tego rodzaju chorób dziedzicznych. Wiadomo również, że niektóre objawy tuberkulozy leczą się promieniami ultrafioletowymi.

Nowa zdobycz wiedzy lekarskiej

Jeden z wybitnych uczonych amerykańskich, profesor W. H. Howel, po kilku latach wyczerpującej pracy i dociekań odkrył środek leczniczy przeciw tajemniczej chorobie krwi zw. hemofilia.

Choroba ta polega na tym, że krew krzepnie bardzo późno, nieraz tak późno, że najmniejsza ranka może spowodować śmiertelne krwawienie.

Hemofilia jest chorobą dziedziczną, pojawiającą się wyłącznie u mężczyzn. Kobiety nie chorują na hemofilię, chociaż dzieci płci męskiej w wielu wypadkach wyraźnie wykazują objawy hemofilii.

Powstanie i źródła tej choroby pozostają dotychczas tajemnicą dla lekarzy; objawy zaś są bardzo łatwe do rozpoznania. U człowieka cierpiącego na hemofilię skaleczenie, najmniejsza ranka, powoduje tak silne krwawienie, że wszelkie znane środki wstrzymania wpływu krwi zawadzą. Skaleczenie jak u człowieka normalnego po kilku minutach bez stosowania żadnych środków samo przestanie krwawić, u hemofiliaka może spowodować śmierć wskutek upływu krwi.

Dotychczas jedynym środkiem na wstrzymanie krwawienia hemofiliacznego było zastrzykiwanie choremu dawek świeżej, zdrowej krwi ludzkiej, czyli transfuzja krwi. Profesor Howel opierając się na tem, rozpoczął dociekania czy nie znajduje się w zdrowej krwi jakiś składnik, który zastrzyknięty do krwi hemofiliaka wstrzymywałby krwawienie i usunąłby przyczynę krwawienia. Transfuzja krwi bowiem nie leczą hemofilii, a tylko wstrzymuje upływ w danym wypadku, czyli przyspiesza jednorazowo krzepnięcie krwi.

Dociekania profesora Howela zostały uwiecznione pomyślnie.

nymi wynikami, gdyż uczone ten stwierdził, że zdrowa krew zawiera pewien zasadniczy składnik nie znajdujący się w krwi hemofiliaka. Składnik ten, znajdujący się nie tylko w krwi, ale we wszystkich tkankach ustroju ludzkiego można wyosobnić zapomocą specjalnej metody Howela i po wysuszeniu i sproszkowaniu, wstrzykiwać do krwi osób chorych na hemofilię.

Taki zastrzyk natychmiastowo wstrzymuje upływ krwi u hemofiliaków, czego dotychczas nie zdołał dokonać jeszcze żaden ze znanych środków lekarskich, a działa szybciej i silniej niż transfuzja krwi.

Nowe to lekarstwo przeciw hemofilii otrzymało nazwę koagulin. Środek ten na razie jest poddany badaniom klinicznym i laboratoryjnym w celu określenia własności leczniczych. Dopiero po ustaleniu rze czystości wartości koagulin, nowe to lekarstwo będzie stosowane na szeroką skalę przez lekarzy. Ze względu na to, że hemofilia pojawia się stosunkowo często wśród mężczyzn, odkrycie profesora Howela może oddać wielkie usługi cierpiącym ludzkości.

Wspomnienia o Tadeuszu Kulisiewicz

Nasza Sztuka straciła w Tadeuszu Kulisiewicz artystę — grafika dużej miary w rodzaju francuskiego Gustawa Doręgo (1832—1883) i naszego niezapomnianego Michała Elwiro Andriollego (1837—1893), który ilustrował i „Pana Tadeusza” i „Stara Baśń” Kraszewskiego i „Pamiętniki” Paska i wiele, wiele innych dzieł literackich na szego dorobku piśmienniczego. Encyklopedie niesłusznie nazwują Tadeusza Kulisiewicza tylko drzeworytnikiem. Był to grafik, artysta i kompozytor rytmiczny wielkiej rzetelności artystycznej. W chwili, gdy zabijał bombą, liczył dopiero 39-ty rok życia... Rodził się w 1901 roku. Swoje wykształcenie artystyczne zawiązywał warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych i jej też pozostał wiernym i jako wykładowca i jako stypendysta po porzuceniu stałej posady i jako jej korespondent, gdy zaczął pracować znaczną część roku poza Warszawą, przezważając na Podhalu. Żył wśród ludzi, wynajmował chatę góralską i całym dniami rysował ludzi, góry, przyrodę górską. Jego talent poezja z każdym rokiem pobytów w górach...

KINO NA USŁUGACH ŻŁA

Wiadomo, że nieraz już wchodzący wszelkich krajów zwracali uwagę na niebezpieczeństwo moralne, jakie dla małych lat zwłaszcza — stanowią filmy o treści rozbójniczej, wywrotowej, niemoralnej.

Fakt ten został ponownie stwierdzony w Szwecji. Statystyki oficjalne, dotyczące zbrodniczości mieszkańców tego kraju, wykazują niepokojący wzrost wypadków przestępstw. W samym Sztokholmie liczba wyroków wzrosła o 35 procent w ciągu ostatniego roku. Najliczniej występują tu niestety młodzi. Na 5.000 skazanych na kary więzienia i ciężkich robót — młodzi od 15-18 lat zajęli 800 miejsc, przeszło 900 skazanych liczy po 18-21 lat, a ponad 1.000 ma od 21-25 roku życia.

Młodziż żeńska dostarcza do tych statystyk znacznej ilości skazanych za kradzieże i t. zw. wielkich magazynach; masy wstawianych przedmiotów wywierają prawdopodobnie zbyt kuszący wpływ na te młode dusze, pozbawione skądinąd stałych zasad moralnych i pewnej siły charakteru.

Czyniki oficjalne stwierdzają wreszcie, iż większość wypadków przestępstwa należy przypisać nie tylko rozluźnieniu obyczajów, ale przede wszystkim zgnębieniu i wpływowi bał, dancinami i kinematografów z ich filmami amerykańskimi.

Węzły łączące Sp. Mistrza Ignacego Paderewskiego z miastami polskimi

Tryb życia pianisty - wirtuoza sprawił, iż w kraju przebywał Paderewski nie wiele. — Szereg miast polskich związanych jest jednak żywo z pamięcią wielkiego artysty, którego natchniona gra czy plemiennie słowa brzmiały w ich murach.

Był honorowym obywatelem Krakowa

Kraków, którego Paderewski był honorowym obywatelem, szczyt się szczegółowym dowodem jego przywiązania do wielkiej przeszłości polskiej, której kolebką było to miasto. Uniwersytet Jagielloński liczy go w szeregu profesorów „honoris causa” wydziału filozoficznego. Poza Krakowem, Lwowem i Poznaniem sześć jeszcze uniwersytetów zagranicznych ofiarowało Paderewskiemu to wysokie odznaczenie.

Studiował muzykę i śpiew Górali w Zakopanem

W młodzieńczych latach przebywał Paderewski latem w Zakopanem, studiując muzykę i śpiew górali. Owocem tego był cykl kompozycyjny, o motywach góralskich „Albumy Tatrzaskie”. Poznawszy przez Chałubińskiego Bartusia Obrochtę, spędzał z nim Paderewski na muzykowaniu długie godziny, ośniewając zakopańskiego grajaka.

„Grotek mu sporo razy. A pojęty był okrutnie. Co jo mu nutę wywiede, on już ją chycił. A palce to mu ino śniagały po tym fortypianiu”.

Poznań czi go jako herolda wolności

Poznań czi w Paderewskim herolda, którego przyjął przez Gdańsk do Polski w grudniu 1918 roku był podniosły. Poznań był miastem, w którym przebywał Paderewski za swym ostatnim pobycem w Polsce w r. 1924, kiedy Uniwersytet Poznański nadał mu tytuł honorowego profesora.

Największe triumfy artystyczne we Lwowie

Największe triumfy artystyczne Paderewskiego przeżywał w Lwowie. Tu odbyła się triumfalna polska premiera opery „Mańru” (8-go czerwca 1901 r.), w której niezapomnianą kreację bohatera opery stworzył Aleksander Baranowski. We Lwowie po raz pierwszy zabrzmiały wieszce akordy Symfonii h-moll, wykonanej w roku 1910 pod kierunkiem H. Opieńskiego. Koncert ten, który przemig-

ROCZNICE URODZIN ZNANYCH I SŁAWNYCH LUDZI

Juliusz Cezar, wielki wódz, mąż stanu i autor, mądry władca rzymski, został zamordowany przez spiskowców politycznych, a żył od 102 r. do 44-go przed Chrystusem.

Jean Paul Marat, jeden z trzech Francuzów odpowiedzialnych za wywołanie francuskiej rewolucji, stał się sławnym jako lekarz. Jego okrucieństwa tak podnieciły Charlotte Corday, że w r. 1793 ona przebiła go szyletem, ginąc następnie na gilotynie. Żył on od 1743 do 1793 roku.

Organ Watykanu przypomina:

„Papież nie jest neutralnym”

Niedawno w „Osservatore Romano” ukazał się znamieny artykuł, z którego przytaczamy wyjątki:

„Mówią: Stolica Apostolska, to potęga neutralna. Jest w obiegach zdanie, że Papież stoi ponad konfliktami. To fałsz. Potęga neutralna? Wszak znaczący to, że Papież, Ojciec, Stróż i Nauczyciel Ewangelii, tego źródła doskonałości religijnej i społecznej, indywidualnej i zbiorowej, staje w obronie jakowychś interesów egoistycznych i nie mających nic wspólnego z wartościami, w które konflikt światowy godzi na wszystkich planach życia materialnego i moralnego narodów. Znaczący to, że w sprawie prawdy i kłamstwa, sprawiedliwości i krzywdy, miłości i nienawi-

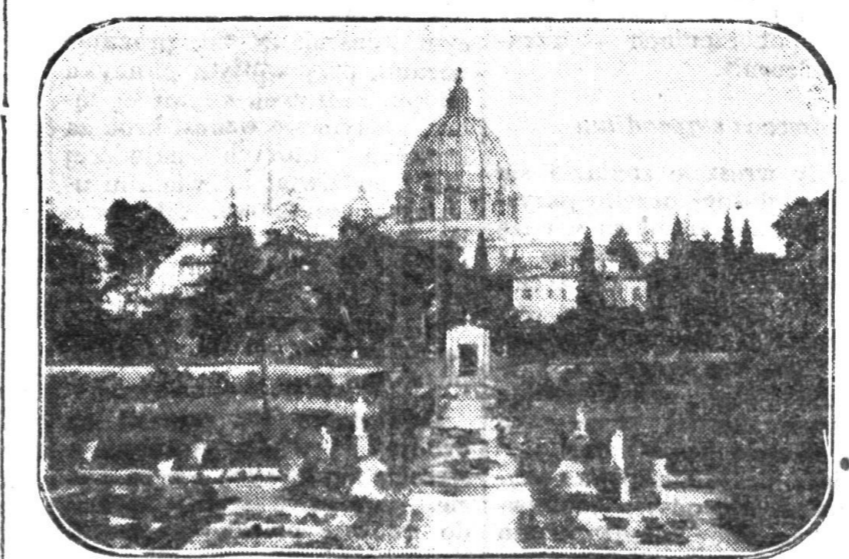
ści, dobra i zła — jednym słowem: wobec przeznaczeń ludzkości Papież nie potrzebuje, nie może lub nie chce wybierać.

„Ojciec, Pasterz i Nauczyciel, Następca Piotrowy, który pasie owce i baranki Chrystusowe, utwierdzając je we wierze i wiódąc po gościńcach czasu ku wiekuistej mecie, namiestnik Tego, który rzekł: „Jam jest Droga, Prawda i Żywot”, nauczył nas się modlić i modlił się z nami: „Ojciec nasz”. Papież nie jest neutralny, nie jest poza ani ponad konfliktami. Niechżeż uświadomić to sobie i zrozumieć wierni, niech świadomość ta bieżąca dla nich źródłem siły i otuchy. Papież zaangażowany jest w walkę w tymże samym stopniu, w jakim wystawiona jest

na szwank zawierzona mu scharakterem i odkupienia, której uczestnikami jesteśmy my; w jakim wchodzi w grę sprawiedliwość, miłość i braterstwo ludów — wartości życiowe już to wyśublimowane, już to wręcz stworzone przez Nowy Zakon; w jakim chodzi o światło, orientację, byt lub niebyt sumienia; w jakim decyduje się los cywilizacji chrześcijańskiej.

„Papież jest w samym sercu walki, nie jak rozbiitek zdany na łaskę fał, ale jak żołnierz, którego nie wolno ustąpić na krok i który musi za wszelką cenę być panem inicjatywy. Myśleć, że Głowa Kościoła, że ten, który trzyma w rękę wraz ze sterem łodzi niezniszczalnej także kotwicę ludów i wieków, jest niby statek — gruchot miotany falami, jak strzęp żagla w posród huraganu — myśleć tak byłoby oznaką małej wiary, zacziśnianiem chrześcijaństwa do roli kłosiarki raczej niż żniwiarza, przyłączaniem się do zdania twch, którzy, o nie zwalczają

w wręcz religii Chrystusowej, pragnęliby przynajmniej zawiesić ją tak wysoko w powietrzu, żeby nie miała żadnego wpływu na wolę człowieka i na jego czynny; jak gdyby Pan Jezus umarł za świat spokojny i pograżony w błogich wywczasach, nie zaś drę



RYM. — Ogrody Watykańskie. P.W. 22530. (C.L. „Nouveau Journal”).

na oczach świata, niezmordowanie obrócić.

„Jeżeli wyrok, który feruje, stwierdza prawdę, sprawiedliwość, dobro, dociera do uszu tych, których potępa, jakżeż ktoś kto chce trwać przy nim, może nie słyszeć?”

„Niemasz odnowienia bez rewolucji duchowej, bez uznania przez wszystkich, w jednako- wym brzmieniu, postulatów lojalności, współpracy, sprawiedliwości i cywilizacji.

„Na to, by pokój, to dzieło sprawiedliwości, wyrósł z przemianek i oparł się na fundamentach nowego ładu, to jest na zwycięstwie nad nienawiścią, nad zagnębnymi zasadami, jakoby inżer był regułą prawa, stanowiącą go przemoc, na zwycięstwie nad chciwością i zimmym egoizmem, które, w oparciu o przemoc, gwałcą nie tylko honor państwa, lecz i jego suwerenność oraz wolność obywateli w życiu prywatnym i publicznym, w życiu narodowym i międzynarodowym, — trzeba przywrócić wzajemne gwarancje pokojowej współpracy, i prawo moralne, którego zasad słuchałyby zarówno jednostki jak i organizmy zbiorowe, zarówno społeczności jak i państwa.

nił się w prawdziwą manifestację narodową, stanowiąc najwspanialszą artystyczną część odbywającego się wówczas I-go Zjazdu muzyków i chórow polskich ze wszystkich trzech zabiorów, urządzonego w setną rocznicę urodzin Szopena. W czasie tego Zjazdu wygłosił Paderewski swą pamiętną mowę o polskiej muzyce Szopena, analizując w poetycki sposób jej duchową treść.

„Na harfę narodu naciągnęła ręką Boża strun bezmiar cichych i rzewnych, potężnych i głośnień. Mamy i miękkość kochania i dzielność czynu i liryzm szeroka płynący falą i siłę rycerską waleczną; mamy i tęsknotę dziewiczą i męską rozwałę i smutek tragiczny starca i lekkomyślną młodzieńca wesołość. Może w tym tkwi nasz ujmujący, a może też to i wada wielka; zmiany następują szybko, bezpośrednio prawie; od radośnych upejzeń do żalonych słońca, od szczytów porwów do upadków ducha, dzieli nas często jeden krok tylko, jedno oka mgnienie. Widzimy tego dowody we wszystkich dziedzinach narodowego życia... Wszędzie, wszędzie. Może to tylko taka przyrodzona właściwość... może nie domaganie. A jeśli to niedomaganie, to nazwać je można wrodzoną narodową arytmią... Ani jeden z tych wielkich, którym Opatrzność poleciła duszy polskiej objawienie, nie zdołał tej arytmią dać takiego silnego, jak Szopen, wyrazu.

... tylko jego muzyka mogła oddać tę falistość naszych uczuć, tę ich rozlewistość aż w nieskończoność i to aż do bohaterstwa skupienie, te szale porwy, co zda się, skały kruszą, i tę niemoce wątpienia, w której i myśl się mroczy i chęć do czynu zamiera.

„Tylko w tej muzyce tkliwej a burzliwej, cichej a namiętnej, rzewnej a mocnej i groźnej, w tej muzyce, co rada wymyka się od dyscypliny metrycznej, co się uchyla od karności rytmu, co nie znosi metronomu jak zniecierliwionego rzędu, poznaje, że naród nasz, ziemia nasza, że cała Polska żyje, czuje, w tej muzyce słyszy się czuje, działa: „In tempo rubato”.

Co Mistrza łączyło z Warszawą? Lata młodości, a potem lata działalności łączą Paderewskiego z Warszawą. — Jako 12-letni Ignasz przybył tu na naukę muzyki, uczęszczał do Konserwatorium, które w roku 1878 ukończył z dyplomem wirtuozostwa.

Staly kontakt z Warszawą, mimo dalekich podróży artystycznych, utrzymywał Paderewski. W pamiętnych latach po odzyskaniu niepodległości wita w nim Warszawa szefa rządu i ministra spraw zagranicznych. Ołbrzymie manifestacje przy jego ustąpieniu z gabinetu i adresy z tysiącami podpisów z całej Polski są dowodem przywiązania, jakie społeczeństwo żywiło do ówczesnego prezesa rady ministrów.

Temperament artystyczny, niezwykły w tym wieku, nie pozwalał mu spocząć ni oszczędzać siebie. Składał go wciąż na ołtarzu sztuki, zapalał dla niej miliony sere.

